



Nye Lindesnes

Delprosjekt 1 Politisk organisering

Barn og unges representasjon

Deltagere: Vidar Tjelland (leder) - Høyre

Svein Berntsen (nestleder) – Sosialistisk Venstreparti

Oskar Høines - Fremskrittspartiet

Ina Birkeland - Arbeiderpartiet

Ronni Ellefsen – Fremskrittspartiet

Anne Grønsund – Administrativ ressurs

Innhold

1	Mandat.....	3
2	Hvordan fungerer det i dag	3
3	Rettigheter	3
4	Organisering av medvirkningsorgan	4
5	Mandat for barne- og ungdomsråd	5
6	Økonomisk og administrativ støtte	5
7	Øvrige konsekvenser ved et aktivt medvirkningsorgan.....	6

1 MANDAT

Gruppas oppgave er å legge frem en rapport som belyser barn og unges representasjon og strukturer som ivaretar denne i en ny kommune. Innunder her skal det legges frem:

- Hvordan det fungerer i dag.
- Definerer hvilke rettigheter de skal ha.
- Hvilke mandat har barne- og ungdomsråd, -politisk delegering
- Hvilke arenaer skal de ha, - rettigheter på de ulike arenaer
- Hvordan skal det organiseres/ strukturer
- Økonomi/ administrativ støtte
- Uformelle arenaer/ kommunikasjon med ungdom
- Avklare de voksnes ansvar og roller i forhold til barn og unges representasjon
- Forslag til strukturene i skolen for medvirkning
- Hvordan skape kultur for barn og unges medvirkning generelt, hvordan skal man realisere at de får gjennomslag.

Arbeidsgruppa har hatt 8 møter i periode 20.11.17- 26.02.2018.

2 HVORDAN FUNGERER DET I DAG

Medvirkningsorganene for de tre kommunene er i dag ulikt organisert.

Lindesnes: Består av 9 medlemmer. Valgt fra barneskole, ungdomsskole og videregående skole. Møtes cirka 1 gang i måneden. Har talerett i kommunestyret. Har cirka 20% administrativ ressurs knyttet til rådet. Får eget driftsbudsjett.

Marnardal: Består av 6 medlemmer valgt fra ungdomsskolen og ungdomsklubben. Møtes cirka 1 i måneden, har talerett i kommunestyret i saker som angår barn og unge (har til nå vært lite brukt) Har en udefinert administrativ ressurs knyttet til sekretærfunksjon for rådet.

Mandal: Består av 24 medlemmer valgt fra barneskolene, ungdomsskolene, videregående og ungdomsklubben. Møtes cirka 1 gang i måneden, Har møte og talerett i kommunestyret, driftsstyret og planutvalget. (Møter fast i kommunestyret og ved behov i de andre organene) Har 50% administrativ stilling knyttet til rådet. Får driftstilskudd og forvalter 100 000 kr i aktivitetsmidler til barn og unge.

3 RETTIGHETER

Arbeidsgruppa har tatt utgangspunkt i Barnekonvensjonens artikkel 12:

«1.Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.»

Intensjonsavtalen og planprogrammet for nye Lindesnes er ambisiøse i sine mål om medvirkning og medbestemmelse og har lagt særlig vekt på barn og unges mulighet til å delta og medvirke i kommunens virksomhet.

Arbeidsgruppa mener at det er viktig at barnas rett til å bli hørt kommer til uttrykk i hele forvaltningen både administrativt og politisk. Arbeidsgruppa anbefaler derfor at det legges vekt på en demokratisk linje fra klasserommet via elevråd til barne- og ungdomsråd til kommunestyret. Barnas rett til å danne medvirkningsorgan, få støtte til arbeidet og god informasjon er viktig i alle delene av linja.

Arbeidsgruppa er delt i synet på forslagsrett.

Et flertall av gruppa ønsker ikke at ungdommene får forslagsrett i saker til behandling i kommunestyret.

Arbeidsgruppa er delt i synet på interpellasjon.

Et flertall ønsker at ungdommene får rett til å fremme interpellasjon.

Arbeidsgruppas innstilling

- ***Nye Lindesnes oppretter medvirkningsorgan for barn og unge.***
- ***Medvirkningsorganet velger to representanter til kommunestyret med møte- og talerett og interpellasjonsrett.***
- ***Medvirkningsorganet kan oppnevne representanter til formannskap og politiske utvalg med møte og talerett.***

4 ORGANISERING AV MEDVIRKNINGSORGAN

De tre kommunene har ulik organisering av medvirkningsorganene i dag. Arbeidsgruppa inviterte barn og unge fra de tre ungdomsrådene til å komme med innspill både muntlig og skriftlig og arrangerte felles møte med dem tidlig i prosessen.

Ungdommene gav innspill på at

- de ønsker å møtes hyppig slik at man får kontinuitet i arbeidet
- de ønsker å ha med barneskolene i medvirkningsorganene
- de ser det som utfordrende å ivareta alle deler av kommunen
- de mener det er viktig med koordinator
- de ønsker å møte i kommunestyret med tale og forslagsrett
- de mener god informasjon og mulighet til å komme tidlig inn i sakene er sentralt for deres mulighet til å få innflytelse
- de mener det er viktig med god opplæring
- de ønsker å ha midler å bestemme over slik at de hadde reell makt
- de må møtes med respekt i de folkevalgte organene.

Det ble lagt frem tre ulike modeller

- a) Et felles barne- og ungdomsråd, det velges et arbeidsutvalg som ivaretar BU sine interesser mellom møtene.
- b) Regionale barne- og ungdomsråd, det velges 2 stykker fra hvert råd som utgjør arbeidsutvalg
- c) Et barneutvalg og et ungdomsutvalg, det velges 3 representanter fra hvert av rådene som utgjør arbeidsutvalget.

Utfordringer:

Et felles barne- og ungdomsråd vil utgjøre cirka 40 medlemmer og bli et stort utvalg der man er bekymret for hvor aktive medlemmene får være og om man klarer å ivareta gruppedynamikken.

Regionale råd bidrar ikke til å løse opp kommunegrensene og vil på sikt bli unaturlige grenser

Et barneråd og et ungdomsråd, gir håndterlige gruppestørrelser men involverer et stort antall barn og unge.

Arbeidsgruppas innstilling:

Det opprettes et barneutvalg bestående av 2 elever fra hver barneskole (22 representanter). Et ungdomsutvalg bestående av 2 representanter fra hver ungdomsskole, 2 fra hver kommunale ungdomsklubb og 4 fra Mandal videregående skole (18 representanter).

Det velges tre representanter fra hvert utvalg som utgjør arbeidsutvalget.

Det velges to representanter fra arbeidsutvalget med møte- og talerett i kommunestyret, øvrig arbeidsutvalg er vararepresentanter til kommunestyret.

Barne- og ungdomsutvalgene bør møtes minimum 6 ganger i året.

Møtene koordineres i forhold til øvrig politisk møteplan.

Arbeidsutvalget møtes ved behov mellom møtene.

5 MANDAT FOR BARNE- OG UNGDOMSRÅD

Arbeidsgruppas innstilling:

Barne- og ungdomsrådene har rett og mulighet til å ivareta barn og unges interesser i alle saker til behandling i nye Lindesnes. De har et særlig ansvar for å uttale seg på vegne av barn og unge og skal bidra til at barn og unges blir hørt.

De er høringsinstans i både administrativ og politisk behandling og kan på eget initiativ ta opp saker de mener er viktig for barn og unge.

6 ØKONOMISK OG ADMINISTRATIV STØTTE

Alle ungdomsrådene gav klart uttrykk for at det er viktig med god opplæring og informasjon. De ønsker at representanter fra kommunen er aktivt ute i skolene for å formidle kommunens virksomhet og planer. De ønsker også at politikere er tilstede i skolen for å fortelle om hva de gjør som politikere og hva de mener. De mener at barn og unge må få tydelig og god informasjon om deres rett til medvirkning.

Arbeidsoppgavene til en koordinator vil omfatte:

- Organisere BU møter
- Bidra til å holde oversikt over politiske saker og sørge for god informasjon om saker til behandling
- Veileder for barn og unge
- Bidra til at barn og unge blir hørt
- Legge til rette for barn og unges medvirkning i plansaker gjennomføres
- Opplæring av barn og unge
- Samarbeid med ordfører

Et medvirkningsorgan vil ha behov for at kommunen tar økonomisk ansvar for drift.

Det fremstår som viktig at medvirkningsorganet får ansvar for egne midler de kan bestemme over og modellen i Mandal med egne aktivitetsmidler er en populær og innarbeidet ordning som kan videreføres. I Mandal har BU ansvar for å innstille til hvilke vedlikeholdsprosjekter i skolegårdene som skal prioriteres. Innstillingen oversendes bydrift for endelig behandling.

Det er viktig at stillingen ikke underlegges en bestemt sektor da dette vil kunne påvirke både informasjonstilgangen til koordinatoren, samt bidra til en oppfattelse av at medvirkningen kun er knyttet til en bestemt sektor.

Arbeidsgruppa drøftet godtgjørelse for BU representanter. Representantene i Mandal og Lindesnes får møtegodtgjørelse av ulik størrelsesorden og disponerer denne selv. Det er enighet om at BU representanter bør få en godtgjørelse. Dette bør inngå som en del av driftstilskuddet slik at BU selv kan bestemme hvordan de vil løse det. Det må fremkomme av vedtektene hvor stor godtgjørelsen er.

Arbeidsgruppa innstiller:

Det opprettes en koordinator for barne- og ungdomsrådene. Administrasjonen bes legge frem en utredning og forslag til omfang og størrelse på stillingen.

Arbeidsgruppa anbefaler at stillingen legges til rådmannens stab slik at den ikke knyttes til en sektor.

Det utredes hvilke midler barne- og ungdomsrådene kan få rådighet over i forbindelse med budsjettforslag. Arbeidsgruppa anbefaler modellen til Mandal.

Det utarbeides et forslag til driftstilskudd som omfatter gjennomføring av møter, mulighet til deltagelse på konferanser, møtegodtgjørelse og representasjonsutgifter.

7 ØVRIGE KONSEKVENSER VED ET AKTIVT MEDVIRKNINGSORGAN

Arbeidsgruppen ser behovet for å implementere barnekonvensjonens artikkel 12 i alle delene av kommunens virksomhet. Det er særlig viktig å sørge for at skolene har gode og aktive elevråd. For at barn og unge skal oppleve at de involveres og medvirker i den nye kommunen vil elevrådene være sentrale medvirkningsorganer. Elevrådene vil ha tett kontakt med elevene det gjelder og nærmiljøet. Både koordinatorene og BU'ene gir uttrykk for at det må være et tettere samarbeid mellom elevråd og BU og at det må gis god informasjon og god opplæring i elevrådene.

For å sikre barn og unges aktive medvirkning i plansaker er det viktig å tilrettelegge for at elevene på skolen og i elevrådet får mulighet til å uttale seg tidlig i prosessen og at dette følges opp av BU inn mot planutvalget.

Ved å ta i bruk flere digitale hjelpemidler vil administrasjonen i større grad kunne sikre barn og unges medvirkning og dermed i større grad ivareta Plan- og bygningsloven krav til medvirkning. Flere kommuner har tatt i bruk hjelpemidler som VR briller og dataprogrammer som Minecraft.

Ved å implementere barnekonvensjonen i kommunens virksomhet er det viktig å synliggjøre konsekvenser for barn og unge i sakspapirer til kommunestyre, formannskap og politiske utvalg. Dette gjøres i dag både i Lindesnes og Mandal. Og arbeidsgruppa ønsker at dette videreføres i nye Lindesnes.

I planprogrammet nevnes også «sjumilssteget» som en mulig metode for å systematisere dette arbeidet. Arbeidsgruppa anbefaler at dette kommer i gang så raskt som mulig.

Innspillene fra barn og unge har uttrykt et sterkt ønske om at politikerne er mer tilgjengelige på deres arenaer. Arbeidsgruppa kan bare anbefale at flere politikere deltar på informasjonsmøter eller debatter på skolene og anbefaler at BU inviteres til gruppemøter der partiene ønsker å belyse barn og unges interesser.

Barnekonvensjonens konsekvenser for den kommunale virksomheten bør legges inn som en del av politikeropplæringen og barn og unge bør også få ha tid på politikeropplæringen hvor man kan avklare forventninger og ønsker for samarbeidet.

Det er voksnes ansvar å legge til rette for at medvirkningen også gir medbestemmelse. Kommunestyret har et særlig ansvar for å bygge en kultur der barn og unges medvirkning sees på som nyttig og viktig. Arbeidet må sees på som en del av et langsiktig arbeid for å styrke felleskapet i en ny kommune og bygge identiteten til lokalsamfunnet i en ny kommune.

Arbeidsgruppa innstiller:

Elevrådsarbeid prioriteres

Kommunen legger til rette for felles opplæring av elevrådene

Samarbeidet mellom elevråd og BU prioriteres og styrkes

Kommunen tar i bruk digitale verktøy for å øke barn og unges mulighet til aktiv medvirkning.

Barn og unges medvirkning blir en del av politikeropplæringen

Kommunen tar i bruk verktøy som sjumilssteget i utarbeidelsene av planer for en ny kommune.

«Konsekvenser for barn og unge» legges inn som et fast punkt i alle sakspapirer.